

*Przedmiotowy
System
Oceniania*

z Plastyki

w gimnazjum

trzeci etap edukacyjny

Opracowała: Renata Krakowska

Przedmiotowy System Oceniania został skonstruowany w oparciu o następujące dokumenty:

1. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych § 2 i § 3 (DzU z 2007 r. nr 83, poz. 562) z późniejszymi zmianami;**
2. **Wewnątrzszkolny System Oceniania;**
3. **Podstawę programową z plastyki;**
4. **Program Lilii Wyszowskiej „Plastyka” wydawnictwa Operon.**

Cele kształcenia:

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji – percepcja sztuki.
- II. Tworzenie wypowiedzi – ekspresja poprzez sztukę.
- III. Analiza i interpretacja tekstów kultury – recepcja sztuki.

1. Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe.

I. Percepcja sztuki.

Uczeń:

- ✓ określa swoją tożsamość, mając poczucie związku ze śródziemnomorskim dziedzictwem kultury i tradycją narodową, jednocześnie szanując odrębność innych kręgów kulturowych, a także uczestniczy w życiu kulturalnym (zna wybrane krajowe placówki kultury i instytucje narodowe);
- ✓ korzysta z środków masowego przekazu oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności (przestrzegając podstawowych zasad prawa autorskiego dotyczących ochrony własności intelektualnej).

II. Ekspresja poprzez sztukę.

Uczeń:

- ✓ podejmuje działalność twórczą, posługując się środkami wyrazu sztuk plastycznych, innych dziedzin sztuki (fotografia, film) i elementami formy przekazów medialnych, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni rzeczywistej i wirtualnej (przy zastosowaniu materiałów, narzędzi i technik właściwych dla tych dziedzin sztuki i przekazów medialnych);
- ✓ realizuje projekty w zakresie sztuk wizualnych, w tym służące przekazywaniu informacji dostosowanej do sytuacji komunikacyjnej oraz uczestnictwu w kulturze społeczności szkolnej i lokalnej (stosując także narzędzia i wytwory mediów środowiska cyfrowego).

II. Recepcja sztuki.

Uczeń:

- ✓ rozróżnia style i kierunki architektury i sztuk plastycznych oraz umieszcza je w odpowiednim porządku chronologicznym i w centrach kulturotwórczych, które miały zasadnicze znaczenie dla ich powstania;
- ✓ rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, postrzegając je w kontekście miejsca tradycji we współczesnej kulturze, a także opisuje związki zachodzące między nimi (posługując się terminologią z zakresu danej dziedziny sztuki).

Cele edukacyjne:

- ✓ Rozwijanie zainteresowań plastycznych i artystycznych.
- ✓ Wprowadzanie ucznia w świat kultury i sztuki.
- ✓ Kształtowanie postaw czynnego uczestnictwa w życiu artystycznym społeczności, umiejętności wykorzystywania poznanych wiadomości i umiejętności w życiu codziennym i w przyszłości .
- ✓ Wyrabianie wrażliwości plastycznej.
- ✓ Umiejętności posługiwania się tradycyjnymi i cyfrowymi narzędziami plastycznymi.

- ✓ Stosowania programów multimedialnych oraz Internetu do pogłębiania wiedzy plastycznej i dzielenia się swoją twórczością i pasjami.
- ✓ Umiejętne współdziałanie w zespole.
- ✓ Kształtowanie poczucia piękna i estetyki.
- ✓ Kształtowanie poczucia tożsamości lokalnej i narodowej.
- ✓ Kształtowanie potrzeb obcowania ze sztuką oraz szacunku do dziedzictwa kulturowego.

2. Ocena osiągnięć uczniów.

Specyfika oceny z plastyki uwzględnia oceny ze sprawności humanistycznej w zakresie dziejów sztuki oraz postawy i działalności twórczej – plastycznej ucznia. Wymagania i kryteria ocen w zakresie przedmiotu są dostosowane do pracy z uczniem słabym, przeciętnym oraz uzdolnionym kierunkowo.

W procesie oceny działań i osiągnięć ucznia na lekcjach plastyki uwzględniane są:

- zaangażowanie twórcze ucznia, dojrzewanie do samodzielności, przekraczania samego siebie, pokonywanie słabości oraz rozwój intelektualny i emocjonalny, jako element budowania poczucia własnej wartości ucznia,
- ustalenie na początku roku szkolnego szczegółowych kryteriów oceny działalności twórczej – plastycznej oraz realizacji zadań o charakterze humanistycznym ucznia oraz szczegółowych wymagań i kryteriów ocen przed realizacją każdego zadania na lekcji plastyki.

Ocena z plastyki jest informacją dla ucznia o jego pracy na zajęciach, zaangażowaniu twórczym, postępach w nauce – procesie poznawczym oraz jest zwróceniem uwagi na jego mocne jak i słabe strony wymagające ćwiczeń i konieczności uzupełnienia, czy utrwalenia materiału.

Zadaniem oceniania jest stymulowanie ucznia do twórczości i rozwoju poprzez dobór ciekawych zadań plastycznych, tworzenie adekwatnych do poziomu ucznia sprawdzianów wiadomości, wzmacniania poczucia wartości osoby i inspirowanie do własnego poszukiwania twórczych rozwiązań oraz udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.

Uczeń powinien również dokonywać samooceny oraz oceny osiągnięć innych uczniów zgodnie z wyznaczonymi kryteriami.

Ocenianie ma na celu:

1. Poinformowanie ucznia poprzez udzielanie informacji zwrotnej (ustnej lub pisemnej) o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach:
  - co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
  - co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy z jego strony,
  - udzielenie wskazówek, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę,
  - jakim kierunku uczeń powinien się dalej uczyć.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

Ocena wyników nauczania na plastyce jest szczególna ze względu na duże różnice uzdolnień uczniów. W związku z tym, uwzględniane będą m.in. realne osiągnięcia ucznia oraz jego postawa i zaangażowanie wobec stawianych zadań i praca wkładana w ich wykonanie. Ponadto:

- ✓ opanowanie materiału nauczania z danego;
- ✓ rozumienie pojęć, klasyfikacja, definiowanie i ich przykłady;
- ✓ znajomość podstawowych zasad postępowania przy rozwiązywaniu standardowych zagadnień problemowych;
- ✓ umiejętność rozwiązywania problemów o wyższym stopniu trudności;
- ✓ umiejętność posługiwania się językiem plastyki, stosowanie swoich sądów, wiadomości i umiejętności plastycznych w rozwiązywaniu problemów z innych dziedzin;
- ✓ aktywne uczestnictwo w zajęciach;
- ✓ uczestnictwo w pracy pozalekcyjnej, konkursach, wystawach itp.

W zakresie **dziejów sztuki** oraz zadań o charakterze humanistycznych ocenie z plastyki podlega:

- wypowiedź ustna – odpowiedź na pytanie, prezentacja;

- wypowiedź pisemna – opis, analiza dzieła sztuki, wypowiedź w sprawdzianie wiadomości.

W zakresie **aktywności twórczej** ocenie podlega:

- wykonanie ćwiczeń rysunkowych, malarskich, rzeźbiarskich, kompozycyjnych;
- tworzenie prac plastycznych – szkiców rysunkowych, rysunków studyjnych, prac malarskich, rzeźb, informacji wizualnych, technik mieszanych – collage;
- twórcza postawa w pracy nad zadaniem, własnym rozwojem oraz na rzecz grupy, zespołu;
- estetyka wykonania prac plastycznych;
- udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska, regionu.

Ogólne kryteria oceny:

1. Gotowość ucznia do indywidualnego rozwoju w zakresie twórczym, poznawczym, komunikacyjnym i organizacyjnym.
2. Zaangażowanie w pracę twórczą – przygotowanie materiałów dydaktycznych, plastycznych, aktywność na zajęciach, koncentracja i staranne oraz estetyczne wykonywanie zadań.
3. Stopień przyswojenia wiedzy z zakresu dziejów sztuki i problematyki plastycznej.
4. Aktywność i samodzielność ucznia w rozwiązywaniu problemów i zadań plastycznych.
5. Poziom zainteresowania sztuką – aktywne uczestnictwo w lekcji, w dyskusjach, wyrażanie własnych poglądów i formułowanie wniosków.
6. Wykonywanie zadań, ćwiczeń i poleceń.
7. Organizacja własnego warsztatu pracy, porządkowanie wiedzy.
8. Dbłość o efekt końcowy wykonanej pracy oraz zgodność z tematem i poleceniem nauczyciela.
9. Umiejętność korzystania z informacji i materiałów źródłowych oraz mediów.
10. Oryginalne rozwiązania problemów i zadań plastycznych oraz humanistycznych z zakresu percepcji sztuki.
11. Zainteresowanie i posiadanie wiedzy z zakresu innych dziedzin sztuki i nauki oraz umiejętność myślenia przyczynowo – skutkowego i kojarzenia faktów.

12. Umiejętność pracy w grupie oraz poczucie odpowiedzialności za własne i grupowe działanie.
13. Adekwatne wykorzystywanie zdobywanej wiedzy z zakresu dziejów sztuki i środków wyrazu artystycznego do ekspresji własnej.
14. Indywidualna dodatkowa twórczość plastyczna lub działalność kulturalna
15. w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

Ogólne składniki stanowiące przedmiot oceny:

1. Zakres umiejętności i wiadomości.
2. Rozumienie materiału.
3. Umiejętność stosowania wiadomości i technik plastycznych w praktyce.

Oceny są jednocześnie informacją dla rodziców, wychowawcy klasy, dyrektora szkoły i nadzoru pedagogicznego o efektywności procesu nauczania i uczenia się, postępach uczniów, wkładzie w pracę nad własnym rozwojem.

Jawność ocen

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez niego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione prace kontrolne są do wglądu dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
3. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel jest zobowiązany do uzasadnienia wystawionej oceny.
4. Przed półrocznym i końcoworocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej (zgodnie ze Statutem Szkoły).

Obszary podlegające ocenie:

Badanie kompetencji ucznia obejmuje umiejętności praktyczne i wiedzę teoretyczną z plastyki. Forma zadań nie odbiega od ćwiczeń, które uczniowie wykonują na zajęciach.

Sprawdzanie umiejętności dotyczy:

1. Wiedzy teoretycznej.
2. Umiejętności posługiwania się wiadomościami i technikami plastycznymi.
3. Łączenia wiedzy z umiejętnościami praktycznymi.
4. Aktywności na lekcjach.
5. Pracy twórczej wkraczającej poza zakres programowy (praca własna).
6. Udziału w konkursach i wystawach plastycznych.

Tryb oceniania:

Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza. Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne i oceny klasyfikacyjne końcoworoczne są wystawiane w stopniu według skali 1-6 z uzasadnieniem ustalonej oceny. Wszystkie oceny są jawne.

Ocenie podlegają:

1. Praca na lekcji (ćwiczenia praktyczne, wykonywane podczas zajęć i analizowane pod kątem osiągnięcia celów operacyjnych lekcji).
2. Odpowiedzi ustne.
3. Zadania domowe.
4. Analiza dzieł sztuki.
5. Aktywność i jakość pracy na lekcji.
6. Praca w grupie.
7. Kartkówki.
8. Sprawdzian wiadomości (na koniec każdego półrocza).
9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
10. Inne osiągnięcia ucznia (udział w konkursach plastycznych, wystawach, wernisażach).

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń który:

- ✓ posiada wiedzę wykraczającą poza zakres materiału programowego,
- ✓ umie samodzielnie zdobywać wiedzę z różnych mediów,
- ✓ wykazuje inicjatywę rozwiązywania konkretnych problemów w czasie lekcji i pracy pozalekcyjnej,
- ✓ wykonuje z własnej inicjatywy dodatkowe prace,
- ✓ bierze udział w konkursach,
- ✓ wykonuje prace na rzecz szkoły i pracowni,
- ✓ wszystkie prace i zadania wykonuje terminowo.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń który:

- ✓ bardzo dobrze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- ✓ biegle i poprawnie posługuje się terminologią plastyczną,
- ✓ biegle posługuje się narzędziami i przyborami oraz samodzielnie rozwiązuje problemy wynikające w trakcie wykonywania zadań programowych,
- ✓ wszystkie prace i zadania wykonuje terminowo.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń który:

- ✓ dobrze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- ✓ w stopniu wystarczającym posługuje się terminologią plastyczną,

- ✓ sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami,
- ✓ prace i zadania wykonuje terminowo.

Ocene dostateczną (3) otrzymuje uczeń który:

- ✓ w sposób zadawalający opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- ✓ zna w stopniu wystarczającym terminologię plastyczną,
- ✓ posługuje się narzędziami i przyborami,
- ✓ wykonuje wszystkie prace.

Ocene dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń który:

- ✓ częściowo opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- ✓ częściowo zna terminologię plastyczną,
- ✓ posługuje się narzędziami i przyborami.
- ✓ zadaną pracę wykonuje z pomocą nauczyciela,
- ✓ pracuje na lekcjach i oddaje prace.

Ocene niedostateczną (1) otrzymuje uczeń który:

- ✓ nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału programowego,
- ✓ nie zna terminologii plastycznej i nie posiada wiedzy z zakresu malarstwa i rzeźby,
- ✓ pracuje niesystematycznie, nie oddaje prac
- ✓ ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

Narzędzia i sposób sprawdzania osiągnięć uczniów (minimalna liczba ocen w półroczu).

1. Prace plastyczne (2 - 3 oceny);
2. Kartkówki (1-2 oceny);
3. Sprawdzian wiadomości z całego półrocza (1);
4. Odpowiedzi ustne dotyczące treści znanych i nowych oceniane według znanych uczniom kryteriów (1 ocena);
5. Zadania domowe (2-3 oceny);
6. Aktywność i jakość pracy na lekcji;
7. Praca w grupie (1-2 oceny);
8. Analiza dzieła sztuki (1-2 oceny);
9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (1 ocena na koniec półrocza);
10. Inne formy aktywności (np. wykonywanie zadań nadobowiązkowych);
11. Inne osiągnięcia ucznia (udział w konkursach i wystawach plastycznych);

Zasady ustalania oceny

1. Kartkówki, sprawdziany oraz prace plastyczne oceniane są według ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed sprawdzianem osiągnięć ucznia poparte informacją o tym ,co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.
2. Odpowiedzi ustne oraz prace pisemne oceniane są w zależności od obszerności i poziomu prezentowanych wiadomości i umiejętności poparte informacją zwrotną.
3. Przy wystawianiu oceny rocznej uwzględniana jest ocena półroczna.

Kryteria ocen sprawdzania wiadomości w formie pisemnej (kartkówki, sprawdziany)

1. Czas pracy zależy od stopnia trudności i ilości zadań.
2. Przed każdą kartkówką, sprawdzianem uczniowie są informowani o zakresie materiału z tygodniowym wyprzedzeniem.
3. Przed każdą kartkówką, sprawdzianem uczniowie są informowani o stopniu trudności i kryteriach oceniania.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy ucznia podczas kartkówki, sprawdzianu, nauczyciel odbiera mu pracę wpisując ocenę niedostateczną. Przy rozwiązywaniu zadań i problemów podczas pracy pisemnej ocenie podlega osiągnięty przez ucznia % poprawnie udzielonych odpowiedzi:

0% - 31% niedostateczny

31% - 50% dopuszczający

51% - 70% dostateczny

71% - 80% dobry

85% - 96% bardzo dobry

95% - 100% celujący

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie informowani są o zasadach Przedmiotowego Systemu Oceniania na pierwszych zajęciach lekcyjnych, natomiast zainteresowani rodzice na spotkaniach – wywiadówkach lub indywidualnie.
2. Na lekcjach plastyki jest indywidualizowana praca z uczniami odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Ponadto uczniowie posiadający opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej diagnozujące ich trudności, mają dostosowywane wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych w oparciu o opinię lub orzeczenie.

Kontrakt z uczniami

1. Każdy uczeń jest oceniany indywidualnie za zaangażowanie i stosunek do przedmiotu.

2. Ocenie podlegają następujące obszary aktywności ucznia:
- ✓ praca na lekcji (ćwiczenia praktyczne, wykonywane podczas zajęć i analizowane pod kątem osiągnięcia celów operacyjnych lekcji),
  - ✓ odpowiedzi ustne,
  - ✓ zadania domowe,
  - ✓ aktywność i jakość pracy na lekcji,
  - ✓ praca w grupie,
  - ✓ kartkówki,
  - ✓ sprawdzian wiadomości,
  - ✓ prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
  - ✓ inne formy aktywności np. wykonywanie zadań nadobowiązkowych, udział w konkursach i wystawach plastycznych).
3. Każdy uczeń powinien otrzymać a ciągu semestru minimum trzy oceny. W uzasadnionych przypadkach (np. długotrwała usprawiedliwiona nieobecność) nauczyciel postępuje zgodnie z zapisem w Statucie Szkoły.
4. Każdy uczeń może być nieprzygotowany do lekcji tylko jeden raz w półroczu. Za kolejne nieprzygotowania lub brak materiałów potrzebnych do zajęć lekcyjnych uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Nauczyciel ma prawo przeprowadzić sprawdzian wiadomości w formie pisemnej obejmujący materiał:
- w przypadku kartkówki z trzech ostatnich lekcji, informując wcześniej uczniów,
  - w przypadku testu wiadomości z całego półrocza .
6. W przypadku nieobecności ucznia na kartkówce uczeń ma obowiązek napisać ją na następnej lekcji bez zapowiedzi. W przypadku testu w przeciągu tygodnia od daty jego przeprowadzania. Jeśli to nie nastąpi uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. W działaniach plastycznych przy ocenie uwzględniane jest:
- poziom opanowania i rozumienia wiedzy z zakresu plastyki oraz operowanie warsztatem plastycznym jako zespołem sprawności i umiejętności manualnych,
  - poprawność realizacji tematu,
  - pomysłowość, oryginalność i estetyka wykonania.
8. Odpowiedzi ustne rozumiane jako dłuższe wypowiedzi na dany temat z zakresu wiedzy o sztuce, plastyce z 2 ostatnich lekcji.
9. Zeszyt przedmiotowy będzie oceniany jeden raz pod koniec półrocza, a przy jego ocenie zostanie uwzględnione:
- systematyczne prowadzenie zeszytu,
  - właściwy zapis tematów, notatek,
  - czytelność zapisów,
  - poprawność pod względem merytorycznym i ortograficznym,
  - ogólny wygląd i estetyka zeszytu.
10. O braku zeszytu na danej lekcji uczeń informuje nauczyciela podczas sprawdzania obecności (3 braki zeszytu dają ocenę niedostateczną, która zostanie uwzględniona przy semestralnej ocenie zeszytu).
11. W ciągu półrocza każdy uczeń będzie miał do wykonania w domu 2-3 zadania domowe, które zostaną ocenione w wyznaczonym terminie. Za brak zadania uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonanie pracy nadobowiązkowej, udział w konkursach plastycznych i wystawach. Przy ocenie będzie brana pod uwagę samodzielność wykonania.
13. Aktywność na lekcjach będzie nagradzana ocenami lub plusami (5 plusów daje ocenę bardzo dobrą). Brak aktywności i bierność na lekcjach będzie odnotowana za pomocą minusów (3 minusy daje ocenę niedostateczną).

Zapoznałem się z kontraktem